

SIKKERHETS DATABLAD

STANDARD MED <5% HCL

HOLGER X HARTMANN

Revisjonsdato: 02.12.2019

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG SELSKAPET/FORETAKET

1.1 Produktidentifikator

Kjemikaliets navn STANDARD MED <5% HCL
Produkttype L05300 ANDRE LABORATORIEKJEMIKALIER
Erstatter sikkerhetsdatablad fra 11.09.2017
Utgave nummer 3.0

1.2 Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Anvendelse / bruksområde Industriell og profesjonell bruk. Foreta en risikovurdering før bruk. Laboratoriekjemikalie. Metall- og plasmastandarer.
Anvendelser som frarådes Produktet anbefales ikke for privat bruk. Bør ikke brukes til andre formål enn de bruksområder produktet er beregnet for.

1.3 Opplysning om leverandør av sikkerhetsdatabladet

Leverandør Holger Hartmann AS
Berghagan 3
NO-1405 Langhus
Norge
Telefon: +47 23 16 94 60
www.holgerhartmann.no
post@holgerhartmann.no
E-post
Ansvarlig Holger Hartmann AS
Utarbeidet av Sensor Chemcontrol AS - Beate Karlsen
1.4 Nødtelefonnummer **Giftinformasjonen: +47 22 59 13 00.**

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen

Klassifisering i henhold til 1272/2008EC Ikke et farlig stoff eller en farlig blanding i henhold til bestemmelse (EF) No 1272/2008.

2.2 Merkningselementer

Faresetninger EUH210 Sikkerhetsdatablad er tilgjengelig på anmodning.

2.3 Andre farer

Kjemikaliets kommer ikke inn under (omfattes ikke av) REACH vedlegg XIII regelverket for PBT eller vPvB stoffer.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2 Stoffblandinger

Ingrediens	Identifisering	Klassifisering	Note	Vekt-%
Saltsyre ... %	Reach nr: 01-2119484862-27 Ec/Nlp nr: 231-595-7 Cas nr: 7647-01-0 Index nr: 017-002-01-X	Skin Corr 1A; H314 STOT SE 3; H335	B,9a,V2, Æ	< 5

STANDARD MED <5% HCL

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 02.12.2019

Konsentrasjonsgrenser og M-faktorer	
Ingrediens	Konsentrasjonsgrense og M-faktor
Saltsyre ... %	Skin Corr. 1B; H314: C \geq 25% Eye Irrit. 2; H319: 10% \leq C < 25% Skin Irrit. 2; H315: 10% \leq C < 25% STOT SE 3; H335: C \geq 10%
Tegnforklaring	STOT SE 3: Spesifikk målorgantoksitet - enkelteksponering. Skin Corr 1B: Etsende for huden. Forklaring til relevante faresetninger (H-setninger) finnes i seksjon 16.
Ingredienskommentarer	Alle konsentrasjoner er oppgitt som vektprosent. Klassifiseringen gjelder for hvert enkelt stoff, ikke for produktet. Note A: Stoffet har en grenseverdi for forurensninger i arbeidsatmosfæren eller DNEL verdier (Derived No Effect Level), se avsnitt 8 for mer informasjon. Note V2: Stoffet har en særlige konsentrasjonsgrense henhold til Forordning (EF) nr. 1272/2008 (CLP, artikkel 10). Note B: Noen stoffer (for eksempel syrer og baser) slippes ut i markedet som vannoppløsninger med forskjellige konsentrasjoner, og følgelig krever disse oppløsninger forskjellig klassifisering og merking da de ikke er like farlige. I stofflisten har oppføringer med note B en generell betegnelse av følgende type: "salpetersyre... %". I slike tilfeller skal leverandøren oppgi oppløsningens konsentrasjon i prosent på etiketten. Med mindre annet er oppgitt, antas det at konsentrasjonen er beregnet i vektprosent. Note 9a: Stoffet er harmonisert og klassifiseringen er hentet fra ECHA (European Chemicals Agency) C&L Inventory database.

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding	Frisk luft, varme og hvile, helst i bekvem halvsittende stilling. Hvis den skadede ikke puster, gi kunstig åndedrett. Sørg for frie luftveier.
Hudkontakt	Skyll med vann, vask så med såpe og vann. Kontakt lege hvis irritasjon vedvarer.
Øyekontakt	Skyll forsiktig med vann i 5 - 10 minutter; Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Kontakt lege hvis besvær vedvarer.
Svelging	Skyll munnen med vann (bare dersom personen er ved bevissthet). IKKE FREMKALL BREKNINGER. Gi noe å drikke, for eksempel vann, melk, saft. Kontakt Giftinformasjonen for vurdering av faren i hvert enkelt tilfelle.
4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede	Ikke kjent
4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig	Ved ulykke eller uvelhet, ta straks kontakt med lege, vis fram etikett, bruksanvisningen eller sikkerhetsdatabladet.

AVSNITT 5: BRANNSLOKINGSTILTAK

5.1 Slukkingsmidler

Passende slukkingsmidler	Vanntåke, skum, CO2 og pulver.
Uegnete slukkingsmidler	Unngå rettet vannstråle i slukkingsarbeidet.
5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen	Ikke kjent
5.3 Råd til brannmannskaper	Brannmannskap bør bruke standard verneutstyr med flammehemmende jakke, hjelm med ansiktsvern, hansker, gummistøvler og selvforsynt pusteapparat i lukkede rom.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

STANDARD MED <5% HCL

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 02.12.2019

6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner	Ikke relevant.
6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø	Unngå utslipp til miljøet. Produktet fortynnes raskt til ufarlige mengder.
6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing	Absorberes med egnet materiale og samles opp. Leveres nærmeste mottakstasjon for destruering.
6.4 Henvisning til andre avsnitt	Se avsnitt 7 for informasjon om sikker håndtering. Se avsnitt 8 for informasjon om personlig verneutstyr. Se avsnitt 12 for informasjon om økologi. Se avsnitt 13 for informasjon om fjerning av avfall.

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering	Unngå innhalering av damper. Håndteres i samsvar med god hygiene og sikkerhetspraksis. Brukerveiledningen skal følges for å oppnå sikker bruk og best mulig resultat.
7.2 Villkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter	Bør oppbevares stående og i originalemballasje. Lagres tørt, borte fra nærings- og nytelsesmidler og dyrefor. Holdes vekk fra oksiderende stoff, varme og flammer. Emballasjen skal holdes tett lukket. Lagres kjølig og godt ventilert. Lagres frostfritt over 5 °C.
7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)	Metall- og plasmastandarer. Industriell og profesjonell bruk.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1 Kontrollparametre

Ingrediens	EC nr	CAS nr	8 timer		Korttid		Ref.	Anm.	År
			mg/m ³	ppm	mg/m ³	ppm			
Saltsyre ... %	231-595-7	7647-01-0	7	5			Norsk	T,E	2019

Anmerking om tiltak- og grenseverdier Referanse Norsk: Grenseverdier for forurensninger i arbeidsatmosfæren. Hentet fra "Forskrift om tiltaks- og grenseverdier".

Anmerking E: EU har en veiledende grenseverdi for stoffet.

Anmerking T: Takverdier, en grenseverdi som angir maksimalkonsentrasjon av et kjemisk stoff i pustesonen som ikke skal overskrides.

Derived no effect level (DNEL)

Saltsyre ... %

		Saltsyre ... %			
		Akutt lokal effekt	Akutt systemisk effekt	Kronisk lokal effekt	Kronisk systemisk effekt
Arbeidstager	-innånding	15 mg/m ³	Ingen fare identifisert	8 mg/m ³	Ingen fare identifisert
	-hudkontakt	Høy fare	Ingen fare identifisert	Høy fare	Ingen fare identifisert
Forbruker	-innånding	15 mg/m ³	Ingen fare identifisert	8 mg/m ³	Ingen fare identifisert
	-hudkontakt	Høy fare	Ingen fare identifisert	Høy fare	Ingen fare identifisert
	-oral		Ingen fare identifisert		Ingen fare identifisert

8.2 Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen Sunn fornuft og sikkerhetsregler skal alltid brukes ved allmenn omgang med kjemikalier. Sørg for at emballasjen er riktig merket for å forebygge uforutsett eksponering eller feilaktig bruk. Sørg for bruk av anbefalt verneutstyr og vernetøy. Sørg for tilstrekkelig utsug eller ventilasjon på arbeidsplassen. Unngå kontakt med øyne og hud. Hold verneutstyr tørt og rent.

Åndedrettsvern Normalt ikke nødvendig, men ved arbeid i trange rom uten tilstrekkelig ventilasjon eller punktavsug anbefales følgende: Hel- eller halvmaske med gass og dampfilter mot uorganiske gasser klasse 1/sure gasser, type B1/E med filterfarge grå/gul, i henhold til standard (NS-EN-14387), eller friskluft overtrykksmaske i henhold til standard (NS-EN-137, NS-EN-270).

Åndedrettsvern med gassfilter skal benyttes kombinert med gode rutiner for masketilpassning og filterbytte.

Åndedrettsvern skal alltid brukes hvis luftforurensningen overstiger administrativ norm.

Øyevern Ved fare for sprut bruk godkjent øyevern. Øyevern skal være i henhold til standarden EN 166.

Håndvern Beskyttelseshansker av nitril eller neopren med med hansketykkelse over 0,35 mm i henhold til standard EN-374.

STANDARD MED <5% HCL

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 02.12.2019

	Ved kontinuerlig kontakt: Hansker med gjennomtrengningstid over 480 minutter. Ved kortsiktig sprut/eksponering (inntill 30 minutter): Gjennomtrengningstid over 60 minutter. Hanskenes egnethet og gjennombruddstid vil variere avhengig av de spesifikke bruksforholdene. Undersøk og eventuelt erstatt slitte eller ødelagte hansker. Om kontakt med underarmene er sannsynlig, bruk hansker med mansjetter. Tynne hansker vil gi beskyttelse i kortere tid og bør vanligvis brukes bare én gang og deretter kastes. Tykkere hansker er nødvendig hvis det finnes mekanisk risiko med mulighet for oppskraping eller punktering.
Annet hudvern enn håndvern	Bruk egnede verneklær.
Annen informasjon	Det er god industriell hygienep praksis å unngå hudkontakt mest mulig. Unngå bruk av ringer, klokker eller lignende som er egnet til å holde på produktet og derved forårsake hudreaksjoner. Beskyttelseskrem kan hjelpe til å beskytte utsatte hudområder, men kan ikke erstatte hansker.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Form	Væske.
Farge	Gul.
Lukt	Svak klorlukt.
Luktterskel	Luktgrense er subjektiv og lukt kan ikke advare bruker om overeksponering.
pH (kons.)	Ikke kjent
Smeltepunkt/ frysepunkt	Ukjent (prøve eller måling er ikke utført av leverandør).
Startkokepunkt og kokeområde	ca. 100 °C
Flammepunkt	Ikke relevant - ingen ingredienser er klassifisert brannfarlig.
Fordampingshastighet	Ukjent (prøve eller måling er ikke utført av leverandør).
Antennelighet (fast stoff, gass)	Ikke relevant på grunn av kjemikaliets form eller tilstand.
Øvre/nedre antennelighets- eller eksplosjonsgrense	Ikke eksplosiv (saltsyre ... %, note B). -
Damptrykk	4 620 kPa ved 25 °C (saltsyre ... %, note B).
Damptetthet	Ukjent (prøve eller måling er ikke utført av leverandør).
Relativ tetthet	1,0161 g/ml
Løselighet i vann	100% (Lett løselig)
Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann	Ikke relevant - uorganisk stoff.
Selvantenningsstemperatur	Ikke relevant - ingen ingredienser er klassifisert brannfarlig.
Nedbrytingstemperatur	Ikke kjent
Viskositet	1.7 mm ² /s (kinematic ved 20°) (saltsyre ... %, note B).
Eksplosjonsegenskaper	Ikke eksplosiv
Oksidasjonsegenskaper	Ikke oksiderende

9.2 Andre opplysninger

De fysiske og kjemiske egenskaper som er oppgitt under punkt 9.1 gjelder for produktet og ikke enkeltstoffer, med mindre annet er oppgitt.
Note B: Informasjonen er hentet fra ECHA 'Brief Profile'.

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet	Stabil under normale forhold.
10.2 Kjemisk stabilitet	Stabil under normale forhold.
10.3 Risiko for farlige reaksjoner	Saltsyre angriper ulike metaller under dannelse av hydrogengass. Syren kan også skade betong og tekstiler.
10.4 Forhold som skal unngås	Unngå høy temperatur, flammer, gnister og andre antennelseskilder.
10.5 Uforenlige materialer	Unngå oksiderende stoffer.
10.6 Farlige nedbrytningsprodukter	Saltsyre: Ved termisk spalting avgis giftige gasser av klor.

STANDARD MED <5% HCL

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 02.12.2019

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger	
Akutt giftighet	Kan gi irritasjon og kvalme.
Hudetsing/ hudirritasjon	Under normal bruk, er ingen helsemessige effekter forventet.
Alvorlig øyeskade/ øyeirritasjon	Kontakt med øyne kan forårsake irritasjon.
Sensibiliserende ved innånding eller hudkontakt	Ingen av de oppførte ingrediensene i produktet er klassifisert allergifremkallende.
Skader på arvestoffet i kjønnseller	Ingen av de oppførte ingrediensene i produktet er klassifisert arvestoffskadende (mutagene).
Kreftfremkallende egenskaper	Ingen av de oppførte ingrediensene i produktet er klassifisert kreftfremkallende.
Reproduksjonstoksitet	Ingen av de oppførte ingrediensene i produktet er klassifisert reproduksjonsskadelige.
STOT - enkelteksponering	Basert på tilgjengelig data blir ikke kriteriene for klassifisering møtt.
STOT - gjentatt eksponering	Basert på tilgjengelig data blir ikke kriteriene for klassifisering møtt.
Aspirasjonsfare	Under normal bruk, er ingen helsemessige effekter forventet.
Annen informasjon	Sannsynlig eksponeringsvei: Hudkontakt. Innånding av damp.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1 Giftighet	Ingen kjent økotoxikologisk effekt.
For ingrediens	saltsyre ... %
LC50	250 mg/l (Kreps 48 timer)
Referanse	Portmann, J.E., and K.W. Wilson 1971. The Toxicity of 140 Substances to the Brown Shrimp and Other Marine Animals. Shellfish Information Leaflet No.22 (2nd Ed.), Ministry of Agric.Fish.Food, Fish.Lab.Burnham-on-Crouch, Essex, and Fish Exp.Station Conway, North Wales :12 p.
12.2 Persistens og nedbrytbarhet	Ikke lett bionedbrytbar (uorganisk forbindelse).
12.3 Bioakkumuleringsevne	Ingen bioakkumulering er indikert. Det forventes ingen skadelige langtidseffekter på vannorganismer.
12.4 Mobilitet i jord	Produktet er oppløselig i vann.
12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering	Kjemikaliet kommer ikke inn under (omfattes ikke av) REACH vedlegg XIII regelverket for PBT eller vPvB stoffer. Kjemikaliet inneholder ikke PBT eller vPvB stoffer.
12.6 Andre skadevirkninger	Ikke kjent

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder	
Avfallsgrupper	EAL: *06 01 02 saltsyre. EAL: *16 05 06 laboratoriekjemikalier som består av eller inneholder farlige stoffer, herunder blandinger av laboratoriekjemikalier. EAL-kode fastsettes av brukeren basert på anvendelse av produktet. Angivelse av EAL-koder er kun veiledende. Sjekk alltid avfallskoden med henblikk på den aktuelle tilstand produktet befinner seg i. De endelige avfallsgrupper og koder må bestemmes av sluttbruker basert på den faktiske bruken av produktet.
Emballasje	EAL: 15 01 10 emballasje som inneholder rester av eller forurenset av farlig avfall.
Annen informasjon	Produktet får ikke slippes ut i avløp, vassdrag, grunnvann eller i miljøet.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1 FN-nummer	Ikke regulert
14.2 FN-forsendelsesnavn	n/a
14.3 Transportfareklasse(r)	
ADR/RID klasse	n/a
14.4 Emballasjegruppe	n/a
14.5 Miljøfarer	n/a

STANDARD MED <5% HCL

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 02.12.2019

14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk n/a

14.7 Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket n/a

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1 Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

KOMMISJONSFORORDNING (EU) 2018/1480 av 4. oktober 2018 (ATP 13).

FOR-2012-06-16-622 Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP).

KOMMISSIONENS FORORDNING (EU) 2017/776 av 4. mai 2017 (ATP10).

Europaparlaments og rådsforordning (EF) nr. 1272/2008 av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og blandinger, om endring og oppheving av direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF, og om endring av forordning (EF) nr. 1907/2006.

KOMMISJONSFORORDNING (EU) 2015/830 av 28. mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH).

Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier).

ADR/RID Forskrift om landtransport av farlig gods 2019.

FOR 2004-06-01 nr 922: Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften).

ECHA (European Chemicals Agency) C&L Inventory database.

Avfallsforskriften (miljøverndepartementet) - FOR 2004-06-01 nr 930: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall.

FOR-2015-05-19-541 Forskrift om deklarerer av kjemikalier til produktregisteret (deklareringsforskriften).

15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet

En vurdering av kjemikaliesikkerheten (eksponeringsscenario) finnes for en eller flere av ingrediensene i produktet.

Annen informasjon

Klassifiseringen av dette produktet er gitt på grunnlag av de foreliggende opplysninger fra leverandøren.

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Relevante fare og risiko setninger for hver ingrediens

H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.

H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.

Henvisninger til viktig litteratur og spesielle datakilder

Sikkerhetsdatablad fra leverandøren.

Forkortelser i dokumentet

n/a - Ikke relevant eller kjent informasjon.

PBT - Persistent, Bioaccumulative and Toxic.

vPvB - Very Persistent and very Bioaccumulative (require special attention under REACH).

EAL - Den europeiske avfallslisten.

STOT - Giftvirkning på bestemte organer.

LD50 - Mengden av et kjemikalie som gitt en bestemt gruppe forsøksdyr fører til dødsfall på 50%.

LC50 - Konsentrasjonen av et kjemikalie i luft eller vann som for en bestemt gruppe forsøksdyr fører til dødsfall på 50% over en gitt tidsperiode.

bw/day - body weight / day (kroppsvekt per dag).

Første gang utgitt

18.09.2015

Annen informasjon

Revidert og kvalitetssikret av:

Sensor Chemcontrol AS

Storgata 30

3611 Kongsberg

Norge

STANDARD MED <5% HCL

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 02.12.2019

Tlf: 32 77 06 60
E-post: helpdesk@sensor.as.

--- SIKKERHETSDATABLAD i henhold til (EU) direktiv (EC) 1272/2008 og (EU) 2015/830 ---